

Dominika Petrovičová: Počátek osídlení Čech germánským etnikem na příkladu jižních Čech.

Archeologický ústav FF JU v Českých Budějovicích, 2013.

Zadáním bakalářské práce Dominiky Petrovičové byla analýza počátků germánského osídlení Čech, přičemž jako modelový region si vybrala jihočeskou oblast, kde se v posledních letech podařilo objevit a částečně i prozkoumat řadu nových lokalit z přechodného laténsko-římského horizontu. Cílem práce bylo shromáždění a utřídění všech dostupných dat, jejich vyhodnocení a interpretace.

Práce má jasnou a přehlednou strukturu. V první části se věnuje dějinám bádání, a to zvlášť pro dobu laténskou a zvlášť pro dobu římskou. Zde bych poukázal především na nevelké množství použitých pramenů – např. bádání o době laténské je kompletně vypsáno z nedávné syntézy od N. Velnclové a kol. Podobně i pro dobu římskou použila autorka do značné míry jen navazující syntézu editovanou Vl. Salačem.

Důležitou roli pro bádání o problematice přechodu doby laténské a římské hrají pojmy jako archeologická kultura či etnicita. Je to téma i na půdě naší katedry již několikrát diskutované (viz např. nedávnou bakalářskou práci S. Šťastné), přičemž D. Petrovičová zde základním způsobem definuje dané kategorie a vychází zejména ze základní studie P. Květiny z roku 2010. Podobně kompilativní jsou pasáže o pojmech „Kelt“ a „Germán“, kde autorka vychází z několika publikovaných prací – za závažnější prohršek však považuji neocitování na s. 27-28 několikrát zmiňované práce od M. Todda z r. 1999.

Nástin historického pozadí sledovaného období vychází opět z několika publikovaných studií, což ovšem plně odpovídá zadání a doporučené literatuře. V textu se občas setkáme s jazykovou neobratností (např. „Baltické /*místo* Baltské/ moře“, „byly poraženy králem Burebistem /*místo* Burebistou/“ apod.), ale v zásadě nemám proti uvedeným pasážím výraznějších námitek. Rovněž tak v kapitole věnující se historickým pramenům neshledávám žádné závažnější nedostatky, autorka cituje především Caesarovy Zápisky a Tacitovy Letopisy a Germanii.

Pouhých osm stran textu pak autorka věnuje jádru své práce, tj. situaci v jihočeském regionu. Téměř jediným zde citovaným autorem je Petr Zavřel a jeho několik studií k tématu, což ovšem odráží současný stav poznání a publikace pramenné základny. Přes některé dílčí nepřesnosti oceňuji, že autorka prostudovala všechny dostupné prameny a v zásadě z nich vybrala relevantní informace.

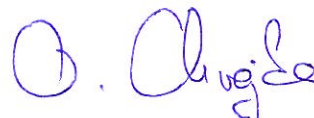
V oddílu diskuse je několik diskutabilních bodů. Např. tzv. Velkou Germánii nelze rozhodně považovat za jednu ze státních mocností (s. 52). Je rovněž otázkou, jestli archeologové přestanou používat slovní spojení typu „keltský hrob“ či „germánská spona“, byť je jasné, že

je to skutečně jen „terminus technicus“. Je přitom příznačné, že sama autorka však v textu používá termín „germánská keramika“ (např. s. 47, 50).

Práci můžeme hodnotit i z formálního hlediska. Napsaná je poměrně svěžím, někdy až skoro jadrným jazykem (např. na s. 33 „podle domněnek P. Drdy a A. Rybové“ – lépe podle hypotéz). Nepříliš přesvědčivě působí v bakalářské práci konstatování o „vytvoření uceleného přehledu o veškerém současném bádání týkající se přelomu doby laténské a počátku starší doby římské v jižních Čechách“ apod. Jinak gramatických chyb či překlepů je v práci minimálně, několik otištěných obrázků je vesměs převzatých ze studií P. Zavřela.

Celkově mohu konstatovat, že Dominika Petrovičová v zásadě splnila zadání své bakalářské práce. Prokázala znalost základní literatury i schopnost utřídění a základní interpretace získaných dat. Oceňuji rovněž autorčin sebekritický přístup v závěru, že není v bakalářské práci schopna komplexně vyřešit problematiku změn osídlení mezi LT D2 a ŘA. Negativem práce je dle mého názoru její nepříliš velký rozsah (46 stran čistého textu bez seznamu literatury a pramenů a z toho jen 8 stran věnovaného samotnému jádru práce), v některých pasážích patrný nedostatek času v psaní (mnohé kapitoly jsou pouhým výtahem z jediného nebo z několika málo zdrojů) a několik drobnějších výše uvedených nedostatků. Z uvedených důvodů doporučuji práci k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat známkou **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích dne 15. 8. 2013

doc. Mgr. Ondřej Chvojka, Ph.D.